

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus jättis hankevaidluses õiguse EAS-ile

Riigikohus jättis hankevaidluses õiguse EAS-ile

11. Detsember 2020

Riigikohus ei rahuldanud OÜ Alfa-Omega Communications kaebust Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (EAS) otsuse peale, millega tunnistati riigihanke võitjaks konkureeriv ettevõte. Samuti selgitas kohus oma lahendis pakkumuste hindamise üldiseid põhimõtteid ja kohtuliku kontrolli piire.

EAS korraldas tänava jaanuaris turismiarenduskeskuse suhtekorraldusteenuse hanke maksimaalse mahuga 800 000 eurot. Pakkumuste hindamisel pidi 40 protsenti punktidest andma loovtöö – Eesti kui toiduturismi sihtkoha kommunikatsiooniplaan Rootsi turule.

Kuuest hankel osalejast tunnistas EAS maikuus edukaks OÜ Idea PR pakkumuse 80,84 punktiga, sealhulgas 40 punkti loovtöö eest. Alfa-Omega Communications sai 74 punkti, kusjuures nende loovtööd hinnati ainult 14 punktiga.

Alfa-Omega Communications vaidlustas EAS-i otsuse riigihangete vaidlustuskomisjonis (VAKO) ja hiljem kohtus. Kaebaja arvates hindas hankija pakkumusi ebavõrdselt ja tegi ilmselgeid vigu – sõltumatu asjatundja hinnangul oleks kaebaja loovtöö pidanud saama 14 punkti asemel 35. Seetõttu leidis kaebaja, et loovtöö hindamise kohtuliku kontrolli sisu ja ulatus tuleks üle vaadata. Vastasel juhul tekib üks liik hankija otsuseid, mille kontrollimist kohtud väldivad “avara kaalutlusruumi” põhjendusega.

Vead ei mõjutanud hanke tulemust

VAKO, halduskohus ja ringkonnakohus jätsid Alfa-Omega Communicationsi vaidlustuse rahuldamata ning nendega nõustus kokkuvõttes ka Riigikohus.

Halduskolleegium märkis reedel avaldatud otsuses, et EAS tegi pakkumuste hindamisel küll väiksemaid vigu, kuid need ei mõjutanud hanke lõpptulemust. Hindamiskriteeriumid olid üksikasjalikud ja komisjoni põhjendused küllaldased. Kaebaja pakkumust ei tulnud hinnata kõrgemalt, sest võrreldes edukaks tunnustatud Idea PR-i pakkumusega oli see ebamäärasemate sõnumitega ja riskantsem.

Samas ei pidanud Riigikohus asjakohaseks EAS-i etteheiteid, et kaebaja ei määratlenud täiendava sõnumina Taste Estonia brändi ja kaebaja valitud suhtluskanalid olid ebaõnnestunud sõnumite sisu tõttu.

Avatud hange nõuab põhjalikumat kontrolli

Kolleegium selgitas kaebaja taotlusel ka riigihanke pakkumuste hindamise kohtuliku kontrolli põhimõtteid laiemalt. Kohtud ei pea hankija asemel ise pakkumusi hindama. Samas ei või kohtud avatud hankest võrsunud vaidluses piirduda ainult nn ilmselgete vigade testiga, vaid kohtumenetluses tuleb kõrvaldada vähemalt olulised kahtlused. Selleks ei piisa üldsõnalistest ja põhistamata selgitustest. Tuleb kindlaks teha,

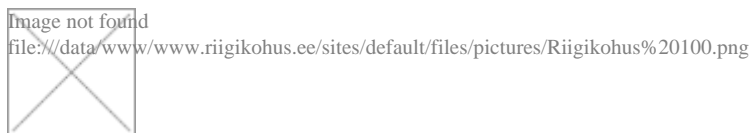
kas hankija arvestas asjasse puutuvaid ja tõendatud fakte ning järgis hindamiskriteeriume. Seaduse järgi peab pakkumusi hindama hankija ja pakkujate esitatud eksperdiarvamustel pole kohtu jaoks ette kindlaks määratud jõudu.

Riigikohus rõhutas, et hindamine tuleb läbi viia kõigi pakkujate suhtes võimalikult objektiivselt ja ühetaoliselt. Pakkumuse edukaks tunnistamise otsus peab olema põhjendatud ja ka teistele hanketingimustele vastanud pakkujatele tuleb väljastada andmed, miks võitis nende konkurent.

Samas peab hindamiskomisjonile siiski jääma teatud vabadus oma tööd korraldada ja hindamisel ei saa subjektiivset elementi kunagi täielikult välistada. Kõik hindamismetoodika üksikasjad ei pea olema kirjas riigihanke alusdokumentides ja komisjon võib metoodikat pärast pakkumuste avamist kohandada.

Riigikohtu otsusega on võimalik tutvudasiin.[1]

Arno Pöder
pressiesindaja
Riigikohus
55 637 043

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-jattis-hankevaidluses-oiguse-eas-ile>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-20-1198/58>